

Slovenský jazyk v Maďarsku

A szlovák nyelv Magyarországon

Bibliografia a štúdie – Bibliográfia és tanulmányok

I.
zvázok – kötet

Zostavili – Szerkesztették:

Alžbeta Uhrinová – Mária Žiláková

Békešká Čaba – Békéscsaba, 2008

Vydanie publikácie podporili – A kiadványt támogatták:
Úrad vlády pre zahraničných Slovákov
A Határontúli Szlovákok Hivatala
Verejná nadácia pre národné a etnické menšiny v Maďarsku
Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért Közalapítvány

• Visegrad Fund

© Miroslav Dudok, Mária Homišinová, Ján Chlebnický, Ján Gomboš,
Anna Kováčová, József Kugler, Orsolya Szabóová, Alexander Ján Tóth,
Alžbeta Uhrinová, Mária Žiláková

Zostavili – Szerkesztették:

Alžbeta Uhrinová – Uhrin Erzsébet
Mária Žiláková – Zsilák Mária

Recenzenti – Szakmai lektorok:

Anna Borbélyová – Borbély Anna
Anna Divičanová – Gyivicsán Anna
Slavomír Ondrejovič

Jazykovi lektori – Nyelvi lektorok:

Bronislava Chocholová (slovenský text – szlovák szövegek)
Mária Mayerová (maďarský text) – Mayer Sándorné (magyar szövegek)
Slávka Otčenášová (anglický text – angol szövegek)

Preklad – Fordítók:

Uvedené pri jednotlivých štúdiách – Az egyes tanulmányoknál
Slávka Otčenášová (anglické resumé – angol rezümék)
Alexander Ján Tóth (anglické resumé) – Tóth Sándor János (angol rezümék)

Prípravné práce – Előkészítő munkák:

Zuzana Kunovacová-Gulyásová – Kunovacné Gulyás Zsuzsanna
Magdaléna Laczová – Laczó Magdolna

Návrh obálky – Borítóterv:

László Lonovics – Lonovics László

Vydavateľ – Kiadó:

Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku – Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete
Békecskai Csaba – Békéscsaba

Za vydanie zodpovedá – Felelős kiadó:

Alžbeta Uhrinová-Hornoková – Hornokné Uhrin Erzsébet

ISBN 978-963-87342-4-2

Typografia – Szedés: Ancsin és Társa Bt., Szabadkígyós (www.ancsin.hu)
Tlaciareň – Nyomás: Mozi Nyomda Bt., Békéscsaba
Zodpovedný vedúci – Felelős vezető: Garai György

Obsah – Tartalom – Contents

I. Východiská Elméleti kiindulópontok Theoretic Background

Alexander Ján Tóth:

- Teoretické a metodické východiská výskumu
slovenského jazyka v Maďarsku 17
- A magyarországi szlovák nyelv kutatásának elméleti és módszertani alapjai
  - Theoretic Background of the Research of the Slovakian Language in Hungary

Alexander Ján Tóth – Zuzana Kunovacová-Gulyásová:

- Súhrnná bibliografia o slovenskom jazyku v Maďarsku 31
- Összegző bibliográfia a magyarországi szlovák nyelvről
  - Summarising Bibliography about the Slovakian Language in Hungary

Súčasná slovenská jazyková situácia v Maďarsku A szlovák nyelv jelenlegi helyzete Magyarországon Contemporary Situation of the Slovakian Language in Hungary

Mária Žiláková:

- Odumieranie nárečí na slovenských jazykových
ostrovoch v Maďarsku 49
- A nyelvjárások elhalásának folyamata a magyarországi szlovák nyelvterületeken
  - The Decay of the Dialects on Slovak Language Islands in Hungary

Alžbeta Uhrinová:

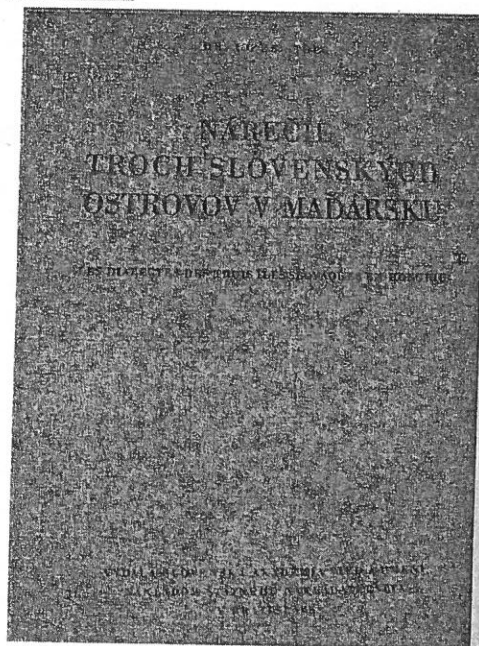
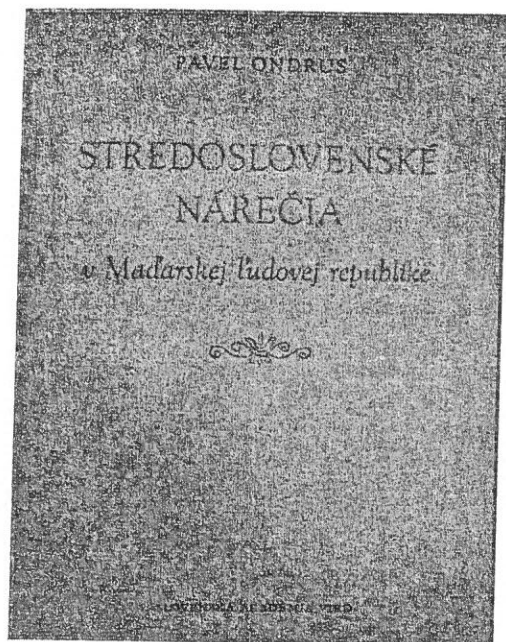
- Slovenský jazyk v Maďarsku očami používateľov 92
- A szlovák nyelv Magyarországon a nyelvhasználók szemszögéből
  - Slovak Language in Hungary through the Perception of its Users

Alexander Ján Tóth:

- Používanie slovenského jazyka v školách 224
- Szlovák nyelvhasználat az iskolákban
  - Slovakian Language in Education

Mária Homišinová:

- Prejavy a súvislosti jazykovej komunikácie poslancov
slovenských menšinových samospráv 264
- A szlovák kisebbségi önkormányzatok képviselőinek nyelvhasználatára: megnyilvánulási formák és összefüggések
  - Language-Communication Behaviour of Parliamentarians of Slovak Minority Self-Governments

Ukážky z kníh o slovenskom jazyku v Maďarsku
Könyvmutatványok a magyarországi szlovák nyelvről

Alexander Ján Tóth – Zuzana Gulyásová-Kunovacová

Súhrnná bibliografia o slovenskom jazyku v Maďarsku

Összegző bibliográfia a magyarországi szlovák nyelvről
Summarising Bibliography about the Slovakian Language
in Hungary

BALLEKOVÁ, Katarína:

Z nárečových výskumov Slovákov v Maďarsku. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004a. s. 53 – 62.

Nad svadobnými príhovormi z Malého Kereša. In: *V službách etnografie*. Ed. A. Divičanová, E. Krekovičová, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2004b. s. 447 – 468.

Prezentovanie slovenských nárečí z Maďarska. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2006. s. 222 – 226.

BARTHOVÁ-FAZEKAŠOVÁ, Mária:

Slovenská národnostná škola a jej vzťah k ľudovej kultúre a jazyku. In: *275 rokov v Békešskej Čabe*. Red. O. Krupa. Békešská Čaba: VÚSM 1995. s. 120 – 125.

Kontrastívny opis prívlastkových skladov slovenčiny a maďarčiny. Budapest: Mikszáth 1997. 136 s.

Kontrastívny prístup pri vyučovaní slovenských prívlastkových skladov. In: *Komunikačné bariéry...* Red. K. Maruzsová-Šebová – Štefan Tóth. Segedín. 1999. s. 57 – 63.

Niektoré aspekty slovenskej jazykovej výchovy. In: *Slovenská národnostná škola*. Zborník prednášok z rovnomennej konferencie zo dňa 24. a 25. septembra 1999 na Rímskokatolíckej vysokej škole pedagogickej Jána Vitéza v Ostrihome. Ostrihom: Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola 2000. s. 64 – 66.

Slovenská národnostná škola a jej vzťah k ľudovej kultúre a jazyku. In: *Slovenčinár*. Red. E. Pecsenyová, J. Kucziková, M. Pažická. Budapešť: CSS 2001. s. 51 – 56.

Texty k metodike slovenského jazyka. Ostrihom: Siker 2006. 119 s.

- BAUKO, Ján:
Pozdravy a oslovenia študentov Slovenského gymnázia v Békešskej Čabe. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2006. s. 252 – 260.
- BLANÁR, Vincent:
Príspevok ku štúdiu slovenských osobných a pomiestnych mien v Maďarsku. Bratislava: SAV 1950. 541 s.
- DEDINSZKY Gyula:
A szlovák betű útja Békéscsabán. Békéscsaba: Vydavateľstvo Tevan 1987. 288 s.
- DEDINSKÝ, Július – MAZÁN, Matej – ANDO, Juraj:
Čabjanskí nárečovní slovník – Csabai tájszótár. Békešská Čaba – Békéscsaba: VÚSM 1993. 186 s.
- DIVIČANOVÁ, Anna (pozri aj GYIVICSÁN):
Jazyk, kultúra, spoločenstvo. (VI. kapitola: Premeny tradičnej kultúry a jazyková dualita.) Békéscsaba – Budapest: VÚSM 1999. s. 203 – 252.
- O vzťahu kultúry a jazyka. In: *Národopis Slovákov v Maďarsku 16*. Red. A. Divičanová, J. Ando. Budapest: Magyar Néprajzi Társaság 2000. s. 107 – 116.
- Dimenzie národnostného bytia a kultúry*. Békešská Čaba: VÚSM 2003. 533 s.
- Ambivalentné hodnoty slovenského jazyka v Maďarsku. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 21 – 31.
- Slovakistika na katedre slavistiky Budapeštianskej univerzity*. In: Aktuálne problémy slovakistiky. Red. Mária Žiláková. Budapest: ELTE BTK 2007. s. 7 – 14.
- DUDOK, Miroslav:
Pluricentrický vývin modernej slovenčiny. In: *Studia Academica Slovaca*. 31. Prednášky 38. letnej školy slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mlacek. Bratislava: Stimul 2002. s. 42 – 50.
- Pulzačné vektory enklávnej slovenčiny. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 32 – 42.
- Slovenčina v životnom prostredí. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2006. s. 190 – 199.

- FARKAŠOVÁ, Eva:
Používanie jazyka v národnostných školách v Maďarsku. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2006. s. 199 – 204.
- FÜGEDI Erik – GREGOR Ferenc – KIRÁLY Péter:
Atlas slovenských nárečí v Maďarsku. Atlas der slowakischen Mundarten in Ungarn. Budapešť – Budapest: Výskumný ústav 1993. 221 s.
- GOMBOŠ, Ján:
Hospodárska zápisnica ako jazyková pamiatka z 19. storočia. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 387 – 391.
- GREGOR Ferenc:
Der slowakische Dialekt von Pilisszántó. Budapest: Akadémiai Kiadó 1975. 296 s.
- Magyar eredetű grammatikai szavak a szlovákban. In: *Szlavisztikai Tanulmányok*. Emlékkönyv Király Péter 70. születésnapjára. Budapest: ELTE Szláv Filológiai Tanszék 1987. s. 151 – 163.
- A csabai szlovákok nyelve. In: *A művelődés évszázadai Békéscsabán*. Red. I. Käfer, L. Köteles. Békéscsaba: Békéscsaba Megyei Jogú Város 1998. s. 166 – 195.
- Magyar-szlovák nyelvi kapcsolatok. In: *Nyelvünk a Duna-tájon*. Red. J. Balázs. Budapest: Tankönyvkiadó 1989. s. 141 – 195.
- A szlovák nyelv magyar elemeiből*. Budapest: Mutatványfüzet 1993.
- GYIVICSÁN Anna (pozri aj DIVIČANOVÁ):
Az anyanyelvi népi írásbeliség helye a magyarországi szlovákok kulturális rendszerében. In: *Szlavisztikai Tanulmányok*. Emlékkönyv Király Péter 70. születésnapjára. Budapest: ELTE Szláv Filológiai Tanszék 1987. s. 165 – 176.
- Anyanyelv, kultúra, közösség*. A magyarországi szlovákok. Budapest: Teleki Alapítvány 1993. 358 s.
- Az anyanyelvi értékvesztés folyamata a magyarországi szlovák nyelvszigeteken. In: *Hungarológia 3*. Red. R. Hegedűs – Z. Kőrösi – L. Tarnói. Budapest: Nemzetközi Hungarológiai Központ 1993. s. 35 – 40.
- Kétnyelvűség-nyereség vagy száikutca? In: *Kétnyelvűség és magyar nyelvhasználat*. Red. I. Kassai. Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézete Élőnyelvi Osztálya 1995. s. 57 – 65.
- A nemzetiségi lét és kultúra dimenziói I – II. Békéscsaba: VÚSM 2003. 269 s., 388 s.

GYIVICSÁN Anna:

Szlovák szó a magyarországi templomokban. In: *Köszöntőkönyv Kis Jenő 60. születésnapjára*. Red. M. Hajdú – B. Keszler. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Intézet – Magyar Nyelvtudományi Társaság kiadásában 2003. s. 451 – 457.

GYIVICSÁN Anna – KRUPA András:

A magyarországi szlovákok. Budapest: Útmutató Kiadó 1997. 128 s.

HABOVŠTIAK, Anton:

Slovenské nárečia v Maďarsku. In: *Literárny týždenník roč. 2. č. 42.*, Bratislava: 1989. s. 5.

HANKÓ, Andrej:

Každodenná slovná zásoba békešcabianskeho slovenského nárečia v druhej polovici XX. storočia. Békéscsaba: Hankó András (vydal autor) 2000. 109 s.

HOLÁ, Anita:

Komplexná charakteristika funkčných členov živých osobných mien v slovenských obciach pod Pilíšom. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 114 – 130.

HOMIŠINOVÁ, Mária:

Znalosť slovenského jazyka vo vzťahu k etnickej identifikácii slovenskej inteligencie v Maďarsku (výsledky empirickej analýzy). In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 63 – 72.

Otázka používania slovenského jazyka Slováckmi žijúcimi v Békešskej župe v rôznych komunikačných situáciách (z výskumu slovenskej inteligencie v Maďarsku). In: *Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe*. Red. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2005. s. 139 – 143.

Jazykovo-komunikačná schopnosť slovenského a maďarského jazyka v rodinnom prostredí Slovákov žijúcich v Maďarsku. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2006. s. 214 – 222.

CHLEBNICKÝ, Ján:

Jazyk slovenskej tlače a jazykové vedomosti čitateľov v Maďarsku. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 195 – 200.

JANČOVIC, Ján:

Priezviská dolnozemskej Slovákov. In: Zost. F. Bielik a C. Baláž. *Slováci v zahraničí 17*. Martin: Matica slovenská 1994. s. 132 – 141.

KIRÁLY Péter:

Beiträge zur Frage der Mundartmischung. Ursprung und Ausgestaltung der slowakischen Mundart von Tótkomlós. In: *Studia Slavica Hungarica*. Roč. VIII. 1962. s. 339 – 377.

České a maďarské prvky v písomných pamiatkach Slovenského Komlősa. In: *Studia z filologiei polskiej i slowianskiej*. 5. Warszawa: 1965. s. 327 – 333.

A tótkomlósi szlovák nyelvjárás keletkezése és jellemző vonásai. In: *250 rokov v Slovenskom Komlősi*. Red. J. Chlebnický. Békešská Čaba: VÚSM 2000. s. 79 – 84.

KMEŤ, Miroslav:

Slovenčina v praxi hostujúceho učiteľa na slovenskej škole v Békešskej Čabe začiatkom 90. rokov. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 301 – 307.

KNIEZSA István:

A magyar nyelv szláv jövevényszavai. Budapest 1974. I. 317 s.

KRÁLIK, Aladár:

Slovenské sloveso a jeho používanie. Budapešť: Etnikum 1997. 147 s.

MARKUŠ, Michal:

Dvojazyčnosť a zmena jazyka u Nyíregyházkých Tirpákov. In: *Národopis Slovákov v Maďarsku 7*. Red. A. Divičanová. Budapest: 1988. s. 91 – 95.

MARUZSOVÁ-ŠEBOVÁ, Katarína:

Znaky čabianskosti časopisu Čabän. In: *Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe*. Red. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2005. s. 224 – 240.

„Erotika prerušenia jednotnosti“ (Roland Barthes) v texte románu Pála Závadu Milota. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 229 – 237.

MÁTRAINÉ GORJÁN, Mária:

Sociolingvistický výskum v bilingválnom prostredí. In: *275 rokov v Sarvaši*. Sympóziu o Slováckoch v Maďarsku. Red. J. Chlebnický. Békešská Čaba: VÚSM 2001. s. 159 – 170.

MELICH János:

Adatok a szlávág magyar elemeihez. In: *Nyelvtudományi közlemények*. 25. Budapest: 1895. s. 288 – 303.

MIZSER Lajos:

Tirpák vezetéknevek. Nyíregyháza: MTA Stúdium Kiadó 2000. 112 s.

NYOMÁRKAY István:

A kétnyelvűségéről a békéscsabai „Anyanyelv és kultúra” című konferencia kapcsán. In: *Modern Nyelvoktatás* 18. č. 2. 1981. s. 18 – 226.

ODALOŠ, Pavol:

Lexika slovenčiny versus zahraniční Slováci. In: *Sociolinguistica Slovaca*. 4. *Slovenčina v kontaktoch a konfliktoch s inými jazykmi*. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda 1999. s. 98 – 104.

OLŠIAK, Marcel:

Kontrastívne javy slovenčiny a maďarčiny. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešká Čaba: VÚSM 2006. s. 260 – 264.

ONDREJOVIČ, Slavomír:

Zo slovensko-maďarských jazykových a jazykovo-etnických kontaktov. In: *Sociolinguistica Slovaca*. 2. *Sociolinguistika a areálová lingvistika*. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda 1996. s. 142 – 147.

Jazyk v menšinovom prostredí. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešká Čaba: VÚSM 2004. s. 225 – 231.

Slovenčina ako jazyk majoritný a minoritný. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešká Čaba: VÚSM 2006. s. 185 – 190.

ONDRUS, Pavol:

Stredoslovenské nárečia v Maďarskej ľudovej republike. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1956. 318/1/ s.

Nad výsledkami výskumu stredoslovenských nárečí v Maďarskej ľudovej republike. In: *Studia Academica Slovaca*. 2. Prednášky IX. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mistrík. Bratislava: Ústav školských informácií 1973. s. 96 – 106.

PALKOVIČ, Konštantín:

Príspevky k poznaniu slovenských nárečí v Maďarsku. In: *Slovenská reč*. 51, 1986. s. 60 – 62.

Zo slovenských nárečí vo Fehérskej a Peštianskej župe. In: *Slováci v zahraničí*. 12. Red. F. Bielik, C. Baláž. Martin: Matica slovenská 1987a. s. 125 – 160.

K výskumu dolnozemskej Slovákov (najmä o ich jazyku). In: *Slováci v zahraničí*. 13. Red. F. Bielik, C. Baláž. Martin: Matica slovenská 1987b. s. 139 – 165.

Slovenské pilišské nárečia. In: *Slavica Slovaca*. 23, Red. Ján Doruľa Bratislava: 1988. s. 43 – 55., rus. res. s. 56.

PALKOVIČ, Konštantín:

Slovenské nárečia v Peštianskej župe. In: *Slavica Slovaca*. 24, Red. Ján Doruľa. Bratislava: 1989. s. 22 – 33., rus. res. s. 33.

PECHÁNY Adolf:

A magyarországi tótokról. Miskolc: Felsőmagyarország Minerva Kiadó 2000. 261 s.

RIPKA, Ivor:

Doterajšie výsledky výskumov slovenských nárečí v Maďarsku. In: *275 rokov v Békešskej Čabe*. Red. O. Krupa. Békešká Čaba: VÚSM 1995. s. 94 – 104.

SIPOS István:

Zo skúseností výskumu slovenských nárečí v Maďarsku. In: *Studia Slavica Hungarica* 1. 1955. s. 389 – 408.

Geschichte der slowakischen Mundarten der Huta- und Hámor-Gemeinden des Bükk-Gebirges. Budapest: 1958.

SYNČOK, Juraj:

Komlóšsky slovenský výkladový nárečový slovník. Slovenský Komláš 2000. 322 s.

SZABÓOVÁ, Orsolya:

Problém dvojjazyčnosti a dvojitej identity Slovákov v Maďarsku v zrkadle štatistických údajov. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešká Čaba: VÚSM 2004. s. 392 – 407.

ŠTEFÁNIK, Jozef:

Činitele určujúce jazykovú úroveň bilingválnych študentov vysokých škôl. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešká Čaba: VÚSM 2004. s. 324 – 332.

ŠTOLC, Jozef:

Nárečia troch slovenských ostrovov v Maďarsku. Bratislava: SAV 1949. 541 s.

Jazykové ostrovy na Dolnej zemi ako predmet jazykovedných výskumov. In: *Studia Academica Slovaca*. 1. Red. J. Mistrík Bratislava: ALFA 1972. s. 33 – 81.

TÓTH, Alexander Ján:

Pitvaroš, Albert, Ambróz – školstvo a cirkev. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešká Čaba: VÚSM 2004. s. 107 – 113.

TÓTH, Alexander Ján:

O slovenskom jazyku v školách v Békešskej župe. In: *Úloha kultúry v zachovávaní národného povedomia detí a mládeže v menšinovom prostredí*. Red. O. Štefanko. Nadlak: Vydavateľstvo Ivan Krasko 2005a. s. 72 – 85.

Jazyková situácia v Slovenskom Komlóši. In: *Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe*. Red. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2005c. s. 240 – 324.

Slovenčina v cirkvi v Békešskej župe. In: *Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe*. Red. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2005d. s. 168 – 181.

O slovenskom jazyku v školách v Békešskej župe. In: *Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe*. Red. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2005e. s. 182 – 200.

Germanizmy v slovenčine, dizertačná práca (rukopis) s. 98 – 102.

Postoj k dvojjazyčnosti v Slovenskom Komlóši. In: Aktuálne problémy slovakistiky. Ed. Mária Žiláková. Budapešť: ELTE 2007a. s. 166 – 171.

Používanie slovenského jazyka v škole vo Veľkom Bánheďesi v súčasnosti (rukopis) 2007b.

TÓTH, Alexander Ján – TUSKA, Tünde – UHRINOVÁ, Alžbeta – ŽILÁKOVÁ, Mária: Sprachtausch und Spracherhalt in der Gemeinschaft ungarländischer Slowaken von Tótkomlós. In: *Studia Slavica Hungarica*. r. 50. č. 3 – 4. 2005b. s. 235 – 266.

TÓTH Sándor János:

Szlovák nyelvhasználat a Pilis-hegység iskoláiban. In: *MANYE kongresszus*. Red. Heltai Pál Gödöllő: SZIE HNYTI 2006. s. 539 – 545.

TUŠKOVÁ, Tünde:

A Čabiansky kalendár 1920 – 1939 évfolyamaiban megjelent cikkek nyelvszemlélete. Doktori disszertáció. (Kézirat) Budapest – Békéscsaba: 2002. 221 s.

Príťažlivosť a význam Čabianskeho kalendára. In: *Čabiansky kalendár 2003*. Red. Anna Istvánová. Békešská Čaba: Čabianska Organizácia Slovákov a Samospráva župného mesta Békešská Čaba 2003. s. 81 – 84.

Čabiansky kalendár v 21. storočí. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 78 – 83.

Výskum kultúrnych postojov komlóšskych Slovákov. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2006. s. 204 – 209.

TUŠKOVÁ, Tünde:

A magyarországi szlovákság kisebbségi magazinjáról. In: *MANYE kongresszus*. Red. Heltai Pál Gödöllő: SZIE HNYTI 2006. s. 545 – 557.

TUSKOVÁ, Tünde – ŽILÁKOVÁ, Mária:

Jazyková charakteristika ekumenického časopisu – Cesta, Pravda a Život. In: *15 rokov Výskumného ústavu Slovákov v Maďarsku – Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete 15 éve*. Zost. Anna Divičanová – Alžbeta Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2005. s. 197 – 215.

UHRIN Erzsébet:

A békéscsabai szlovák értelmiség anyanyelvhasználatára. In: *Körösi Tanulmányok*. Békéscsaba: Körös Főiskola 1996b. 43 – 49. p.

Szlovák nyelvhasználat Békéscsaba oktatási intézményeiben. In: *Perspektíve – Kitekintés*. Red. L. Gáspár, N. Iulian. Arad – Békéscsaba: Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad, Körösi Csoma Sándor Főiskola Békéscsaba 1997. r. II. č. 2 s. 110 – 124.

Szlovák nyelvhasználat Békéscsaba egyházközösségeiben. In: *Nyelv, stílus, irodalom*. Köszöntő könyv Péter Mihály 70. születésnapjára. Red. A. Zoltán. Budapest: ELTE Keleti Szlav és Balti Filológiai Tanszék 1998a. s. 254 – 258.

Szlovák nyelvű hitélet Békéscsabán. In: *KÖRÖS Tanulmányok*. Red. M. Micheller. Békéscsaba: Körös Főiskola 1998b. s. 123 – 131.

A szlovák nyelvhasználat új területei Békéscsabán. In: *KÖRÖS Tanulmányok*. Red. M. Micheller. Békéscsaba: Körös Főiskola 1999. s. 53 – 63.

Részletek egy nyelvhasználati kutatás következtetéseiből. In: *Körös Tanulmányok*. Békéscsaba: Körös Főiskola 2000. 85 – 97 p.

A békéscsabai szlovák értelmiség anyanyelvhasználatára. In: *Tudományos közlemények*. Körös Főiskola Szarvas, 2001. 47 – 57. p.

A kisebbségi nyelvhasználat esélyei a mai világban. In: *Körös Tanulmányok*. Körös Főiskola. Békéscsaba – Szarvas, 2001. 75 – 81. p.

Mi motiválja a szlovák nyelv tanulását a felnőtt korban? In: *Közép-Európa: Egység és sokszínűség: A Nyelvek Európai Éve 2001 zárókonferenciájának előadásai*. – Szombathely: Berzsenyi Dániel Főiskola 2002a. s. 151 – 155.

Motivációvizsgálat a felnőttek szlovák nyelv választásáról. In: *Körös Tanulmányok*. Békéscsaba: TSF Gazdasági Főiskolai Kar, 2002b. 125 – 133. p.

UHRIN Erzsébet:

A szlovák nyelv szerepe Békés megyében. In: *JUTEKO 2002*. Tessedik Sámuel Jubileumi Mezőgazdasági Víz és Környezetgazdálkodási Tudományos Napok előadásai. CD-ROM. Szarvas: TSF MVKFK 2002c.

A békéscsabai szlovák értelmiség anyanyelvhasználatára. In: *Kisebbségkutatás*. Budapest: Lucidus Kiadó 2002d. č. 3. s. 680 – 692.

Részletek a „Szlovák nyelvhasználat Békés megyében” című kutatás eredményeiből. In: Andó Gy. – Szűcs A. – Végh Z. (szerk.) *A szlovák népesség főbb demográfiai jellemzői*. Békéscsaba: KSH Békés Megyei Igazgatósága. 2004: s. 55 – 61.

Szlovákok és a szlovák nyelv Békés megyében. In: *Pro minoritate 2005*. Tél – Budapest: Kisebbségért – Pro Minoritate Alapítvány 2005a. s. 58 – 73. časopis

A szlovák nyelv Magyarországon. In: *A világ nyelvei és a nyelvek világa*. A MANYE kongresszusok előadásai. 2. Red. Klaudy Kinga – Kegyesné Szekeres Erika Miskolc: Miskolci Egyetem 2005b. s. 41 – 46.

Kétnyelvűség és szlovák nyelvhasználat a magyarországi szlovákság új intézményeiben. In: *MANYE Kongresszus*. Összefoglalók kötete. Red. J. Dróth Gödöllő: SZIE GTK 2006. s. 181.

Másodnyelvi szerepben. In: *Napút 2007/7.*, Budapest: Napkút Kiadó Kft. s. 108 – 114.

UHRINOVÁ, Alžbeta:

Názvy ulíc v Békéscsabe. In: *Urbanonymá v kontexte histórie a súčasnosti*. Banská Bystrica: UMB 1996. s. 257 – 263.

Vedecko-publikačná činnosť čabianskej slovenskej inteligencie v období 1980 – 1997 so zvláštnym zreteľom na tradičnú kultúru a jazyk v zrkadle bibliografie. In: *Národopis Slovákov v Maďarsku*. Budapest: Maďarská národopisná spoločnosť. 1997. 119 – 157. p.

Najnovšie inštitúcie slovenskej menšiny v Békešskej Čabe. In: *Retropektívne a perspektívne pohľady na jazykovú komunikáciu*. Banská Bystrica, 1999. s. 215 – 221.

Analýza slovenských textov komunálnych volieb 1998 v Békešskej Čabe. In: Regulacyjna funkcja tekstów Łódź, 2000a. 186 – 195. p.

Používanie materinského jazyka v kruhu békeščabianskej inteligencie. In: *Národopis Slovákov v Maďarsku*. Budapest: Maďarská národopisná spoločnosť. 2000b. 117 – 127. p.

Používanie materinského jazyka v kruhu békeščabianskej inteligencie. In: *Národopis Slovákov v Maďarsku*. Budapest: Maďarská národopisná spoločnosť. 2000c. 117 – 127. p.

UHRINOVÁ, Alžbeta:

Používanie slovenčiny v školských inštitúciách v Békešskej Čabe. In: Zborník národnostných štúdií. Sarvaš: Körös Főiskola 2000d. 70 – 76. p.

O jazykových postojoch Čabánov. In: Čabiansky kalendár. Békešská Čaba: DSK-COS 2001a. 75 – 79. p.

Slovenský jazyk v školách v Békešskej Čabe. In: *Slovenčinár*. Budapest: CSS 2001b. 80 – 87. p.

Z výskumu používania slovenčiny v Békešskej Čabe. In: *Naše a cizí*. Ostrava, 2001c. 167 – 175. p.

O jazykových postojoch Čabánov k materinskému jazyku. In: *Dolnozemský Slováč*. Nadlak 2001d. 12 – 14. p.

Možnosti vyučovania slovenského jazyka na vysokej škole v Békešskej Čabe. In: *Ekonomická teória a prax – dnes a zajtra: Prednášky medzinárodnej vedeckej konferencie pri príležitosti 25. výročia založenia fakulty a 10. výročia založenia univerzity*. – Banská Bystrica: Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela, CD-platňa 2002a.

Možnosti vyučovania slovenského jazyka na vysokej škole v Békešskej Čabe. In: L. Mešková (Ed.) *Acta linguistica N° 5 Interkultúrna komunikácia*. Banská Bystrica: Ekonomická fakulta UMB 2003a. s. 50 – 53.

Motivácie učenia sa slovenského jazyka v dospelom veku. In: A. Divičanová – J. Ando (Ed.) *Národopis Slovákov v Maďarsku*. 19. Budapest: Maďarská národopisná spoločnosť 2003b. s. 9 – 93.

O Slovákoch v Telekgerendáši. In: *Čabiansky kalendár 2004*. Red. Anna Istvánová Békešská Čaba: ČOS a Samospráva župného mesta Békešská Čaba 2004a. s. 98 – 101.

Slovenský jazyk v Telekgerendáši. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004c. s. 84 – 93.

Používanie materinského jazyka v kruhu slovenskej inteligencie v Békešskej Čabe. Békešská Čaba: VÚSM 2004d. 275 s.

Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe. In: *Národnostní menšiny na přelomu tisíciletí*. Ed. O. Šrajjerová. Opava – Praha: Slezský ústav 2004e. s. 243 – 248.

Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe. In: *Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe*. Red. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2005a. s. 72 – 143.

UHRINOVÁ, Alžbeta:

Slováci a slovenský jazyk v Telekgerendáši. In: *Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe*. Red. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2005b. s. 323 – 344.

O projekte Slovenský jazyk v Maďarsku. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Ed. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2006a. s. 226 – 231.

O lingvistických výskumoch Výskumného ústavu Slovákov v Maďarsku. In: *Studia Slavica Hungaricae* 52. Budapest: Akadémiai Kiadó 2007. s. 425 – 431.

O lingvistických výskumoch Výskumného ústavu Slovákov v Maďarsku. In: *Aktuálne problémy slovakistiky*. Red. Mária Žiláková. Budapest: Katedra slovanských jazykov Univerzity Eötvösa Loránda. 2007. s. 157 – 166.

UHRINOVÁ, A. – (Spolured. s M. ŽILÁKOVOU):

Slovenčina v menšinovom prostredí. Békešská Čaba: VÚSM 2004b. 451 s.

VAMOSNÉ TELEKES, Éva:

Niektoré sociolingvistické aspekty maďarsko-slovenskej dvojjazyčnosti žiakov základných škôl v Maďarsku. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004. s. 125 – 137.

ZSILÁK Mária:

A magyarországi szlovákok nyelvállapotáról és kétnyelvűségéről. In: *Kétnyelvűség a Kárpát-medencében*. I. Red. Györi-Nagy Sándor és Kelemen Janka. Budapest: Széchenyi Társaság a Pszicholingva Nyelviskola közreműködésével. 1991. s. 53 – 61.

Identitástudat – nyelvátörökítés. In: *Kétnyelvűség a Kárpát-medencében*. II. Red. Györi-Nagy Sándor és Kelemen Janka. Budapest: Széchenyi Társaság a Pszicholingva Nyelviskola közreműködésével. 1992. s. 28 – 34.

A déalföldi szlovák nyelvjárások funkcionális rétegződése. In: *Hungarológia*. 3. Red. R. Hegedűs Rita, Z. Kőrösi, L. Tarnói. Budapest: Nemzetközi Hungarológiai Központ 1993. s. 180 – 187.

Szlovakizmusok a magyarországi szlovákok magyar nyelvhasználatában. In: *Bibliotheca Slavica Sauriensis*. III. Red. K. Gadányi, J. Bokor, M. Guttmann. Szombathely: Szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Szláv Filológiai és Magyar Nyelvészeti Tanszék 1996. s. 124 – 133.

ZSILÁK Mária:

A magyarországi szlovákok beszélt nyelvi tükörfordításainak néhány típusa. In: *Hungaro-Slavica*. Studia in Honorem Stephani Nyomárkay. Red. J. Bańcerowski. Budapest: ELTE Szláv Tanszékcsoportja 1997. s. 363 – 367.

ŽILÁKOVÁ, Mária:

Nárečie troch slovenských obcí v Bakonyi. Budapest: Vydavateľstvo učebníc. 1986. 87 s.

Syntaktické zvláštnosti miešaného nárečia obce Dabaš. In: *Szlavisztikai tanulmányok*. Red. Zoltán András és Hollós Attila közreműködésével Nyomárkay István. Budapest: Készült a Pro Renovanda Cultura Hungariae Klebersberg Alapítvány támogatásával az ELTE Szláv Filológiai Tanszékének műhelyében. 1992. s. 181 – 197.

Funkčné vrstvy dolnozemskej slovenčiny. In: *Varia*. II. Red. M. Nábělková – P. Odaloš. Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV a Pedagogická fakulta UMB 1993. s. 84 – 90.

Vplyv Békešskej Čaby ako kultúrneho centra na jazyk dolnozemských Slovákov. In: *275 rokov v Békešskej Čabe*. Red. O. Krupa. Békešská Čaba: VÚSM 1995. s. 34 – 35.

Pomer dolnozemských Slovákov k spisovnej norme. In: Sociolingvistické a psycholingvistické aspekty jazykovej komunikácie. Ed. V. Patráš. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela 1996b. s. 119 – 125.

Slovakizmy v maďarských prejavoch Slovákov v Maďarsku. In: *Sociolingvistika Slovaca*. 2. *Sociolingvistika a areálová lingvistika*. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda SAV 1996c. s. 158 – 164.

Sarvašania a slovenský jazyk. In: *275 rokov v Sarvaši*. Békešská Čaba: VÚSM 2001. s. 34 – 41.

Dvojjazyčnosť Slovákov v Maďarsku. In: *Bilingvizmus. Minulosť, prítomnosť a budúcnosť*. Zborník príspevkov z medzinárodného kolokvia o bilingvizme. 22. 2. 2002. Bratislava: FFUK v Bratislave 2002. s. 69 – 76.

Dynamika jazyka Slovákov v Maďarsku. Budapest: Cathedra Philologiae Slavicae 2004a. 220 s.

Bilingvizmus ako fenomén Slovákov v Maďarsku. In: M. Žiláková. *Dynamika jazyka Slovákov v Maďarsku*. Budapest: Cathedra Philologiae Slavicae 2004b. s. 119 – 131.

Slovenčina v Maďarsku na začiatku XXI. storočia. In: *Slovenčina v menšinovom prostredí*. Ed. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2004c. s. 433 – 445.

ŽILÁKOVÁ, Mária:

Lexika liečiteľstva v novom maďarsko-slovenskom slovníku Štefana Jančoviča. In: V službách etnografie. Zost. Anna Divičanová, Eva Krekovičová, Alžbeta Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2004d. s. 521 – 530.

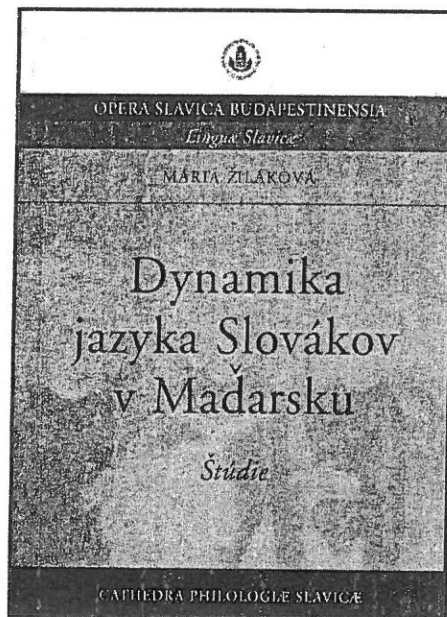
Premeny neštandardizovaných a štandardizovaných podôb slovenského jazyka v Békešskej župe. In: *Používanie slovenského jazyka v Békešskej župe*. Red. A. Uhrinová, M. Žiláková. Békešská Čaba: VÚSM 2005b. s. 21 – 27.

Pätnásť rokov ústavu v službách našej slovenčiny. In: *Kultúra, jazyk a história Slovákov v Maďarsku*. Red. A. Divičanová, A. J. Tóth, A. Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2006. s. 179 – 185.

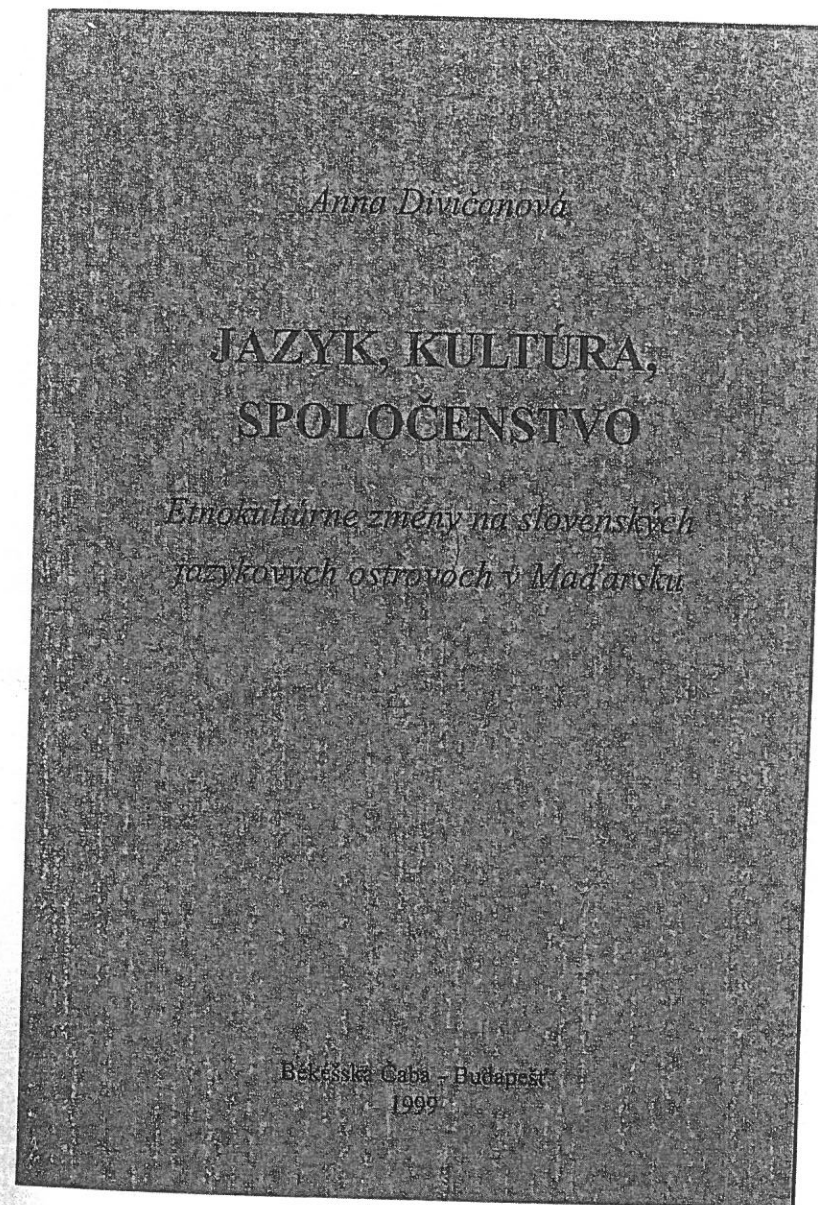
Ján Stanislav a István Kniezsa. In: Aktuálne problémy slovakistiky. Red. Mária Žiláková. Budapešť: Katedra slovanských jazykov Univerzity Eötvösa Loránda. 2007. s. 145 – 157.

ŽILÁKOVÁ, Mária – TUSKOVÁ, Tünde:

Jazyková charakteristika ekumenického časopisu – Cesta, Pravda a Život. In: *15 rokov Výskumného ústavu Slovákov v Maďarsku – Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete 15 éve*. Zost. Anna Divičanová – Alžbeta Uhrinová. Békešská Čaba: VÚSM 2005a. s. 197 – 215.

Ukážka z kníh – Könyvmutatvány

Ukážka z kníh o slovenskom jazyku v Maďarsku
Könyvmutatvány a magyarországi szlovák nyelvről